

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Urto/3/2024
Identifikačné číslo spisu:	7023200420
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7023200420.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci odsúdeného Y. F., o uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia, na neverejnom zasadnutí konanom 28. mája 2024 v Bratislave, o odvolaní odsúdeného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. apríla 2024, sp. zn. 4Ntc/22/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku odvolanie odsúdeného Y. F. zamietá.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 10. apríla 2024, sp. zn. 4Ntc/22/2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) rozhodol tak, že podľa § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí“) odmietol uznanie a výkon rozsudku Krajského súdu Coburg, Nemecká spolková republika, sp. zn. 3KLs 118 Js 3376/18 z 13. júla 2020, právoplatného 27. apríla 2021 (ďalej len „cudzie rozhodnutie“), ktorým bol slovenský štátny občan Y. F., nar. XX. L. XXXX v M. X., Česká republika, trvale bytom V. XXXX, okr. U., Slovenská republika, (ďalej len „odsúdený“) t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Nemeckej spolkovej republike uznaný vinným zo spáchania 7 trestných činov právne kvalifikovaných ako pokračujúci trestný čin krádeže v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania majetku podľa § 142 ods. 1, ods. 2 nemeckého trestného zákona, ktorých znenie skutkov nie je v osvedčení presne citované, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

2. Krajský súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia poukázal na nesúhlasné stanovisko Krajskej prokuratúry Košice k uznaniu a následnému výkonu cudzieho rozhodnutia, ktoré bolo odôvodnené tým, že odsúdený nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, čo zakladá dôvod odmietnutia uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd ďalej uviedol, že odsúdený je síce štátnym občanom Slovenskej republiky, avšak podľa správy obce Budkovce nie je známe, či sa zdržiava na adrese svojho

trvalého pobytu a nie je ani platcom dane z nehnuteľnosti a podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Pavlovce nad Uhom odsúdený nemá v obci Budkovce okrem strýka U. U. žiadnu rodinu, nemá tam žiaden majetok a matka odsúdeného B. M. žije v Českej republike.

4. Vo vzťahu k obvyklému pobytu súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 2. apríla 2009 vo veci C-523/07, podľa ktorého v prípade obvyklého pobytu ide o miesto, odzrkadľuje istú mieru začlenenia osoby do sociálneho a rodinného prostredia, pričom do úvahy treba vziať najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie do tohto štátu, štátnu príslušnosť, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby a tiež na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 17. júla 2008 vo veci C-66/08, podľa ktorého je potrebné do úvahy vziať celkové posúdenie viacerých objektívnych okolností charakterizujúcich situáciu tejto osoby, medzi ktorými sú najmä dĺžka, povaha a podmienky pobytu osoby, ako aj rodinné a hospodárske vzťahy, ktoré udržiava táto osoba s vykonávajúcim členským štátom. Krajský súd doplnil, že limitovanie obvyklého pobytu na zápis v Registri obyvateľov nie je možné a pri určovaní obvyklého pobytu je potrebné zohľadniť, či ide o miesto, kde má dotknutá osoba ťažisko svojho života, svojich záujmov, a to s ohľadom na svoj rodinný, pracovný či sociálny život.

5. Preto súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uzavrel, že odsúdený nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, čím je daný dôvod na odmietnutie uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí.

6. Proti napadnutému rozsudku podal odsúdený odvolanie, v dôvodoch ktorého potvrdil, že na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt, čo odôvodnil tým, že je od roku 2011 uväznený v Nemeckej spolkovej republike a je bezdomovec. Odsúdený zdôraznil, že je občanom Slovenskej republiky a samotný fakt, že je bezdomovec podľa jeho názoru neznamená, že uložený trest odňatia slobody nemôže vykonať na území Slovenskej republiky. Ďalej uviedol, že v roku 2015 bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a striedavo žil v Českej republike a v Slovenskej republike na sídlisku I. v M., následne bol v Nemeckej spolkovej republike zatknutý v roku 2019 a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov. Vo vzťahu k rodinným väzbám uviedol, že na adrese V. č. XXXX má polovicu dediny príbuzných, U. U. nie je jeho strýko, ale bratranec, má aj tetu V. U. a piatich synovcov a na Slovensku má dve deti, a to v Z. a v M. N..

7. K odvolaniu odsúdeného sa vyjadrila prokurátorka Krajskej prokuratúry Košice (ďalej tiež „prokurátorka“) nepovažujúc ho za dôvodné. Uviedla, že odsúdený síce je štátnym občanom Slovenskej republiky, avšak zo správ obce Budkovce a Obvodného oddelenia Policajného zboru Pavlovce nad Uhom vyplýva, že odsúdený na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt, čo zakladá obligatórny dôvod na odmietnutie uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí. Prokurátorka preto navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie odsúdeného ako nedôvodné zamietol.

8. Spis krajského súdu bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o odvolaní odsúdeného proti napadnutému rozsudku predložený 16. mája 2024.

9. Podľa § 15 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí Súd rozhodne o tom, či sa rozhodnutie uzná a vykoná na neverejnom zasadnutí po písomnom vyjadrení prokurátora. Súd rozhoduje rozsudkom.

10. Podľa § 15 ods. 5 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený alebo prokurátor. Odvolaním nemožno napadnúť dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané v inom členskom štáte. Odvolanie má odkladný účinok.

11. Podľa § 29 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí Ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie podľa tohto zákona sa použije Trestný poriadok.

12. Ustanovenie § 29 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí vyjadruje podporné používanie Trestného poriadku na riešenie otázok súvisiacich s konaním o uznávaní a výkone rozhodnutí. Ide najmä o tie ustanovenia Trestného poriadku, ktoré obsahovo vo všeobecnosti upravujú konanie o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, teda konanie podľa prvého dielu tretej hlavy piatej časti Trestného poriadku upravené v § 515 až 521a Trestného poriadku ako aj ustanovenia § 163 a nasl. Trestného poriadku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2019, sp. zn. 6Urto//7/2019).

13. Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku Proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

14. Z citovaného ustanovenia § 518 ods. 4 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd ako súd rozhodujúci o odvolaní proti napadnutému rozsudku nemôže napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu, ale je povinný o podanom odvolaní rozhodnúť s konečnou platnosťou (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. decembra 2017, sp. zn. 3Urto/8/2017).

15. Zo spisu krajského súdu sp. zn. 4Ntc/22/2023 vyplýva, že súdu prvého stupňa bola 14. novembra 2023 doručená žiadosť o odovzdanie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody na územie Slovenskej republiky (ďalej len „žiadosť o odovzdanie“) spolu s osvedčením podľa čl. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody na účely ich výkonu v Európskej únii, vydané vedúcim vrchným štátnym zástupcom Štátneho zastupiteľstva Coburg 15. septembra 2023, ktorým sa navrhuje rozhodnúť o uznaní a výkone rozsudku Krajského súdu Coburg z 13. júla 2020, sp. zn. 3 KLS 118 Js 3376/18, právoplatného 27. apríla 2021 (ďalej len „Osvedčenie“).

16. Z predmetného Osvedčenia vyplýva, že odsúdenému bol cudzím rozhodnutím uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, v súvislosti s ktorým celé obdobie obmedzenia osobnej slobody predstavuje 1.365 dní, pričom odsúdený celý uložený trest vykoná 11. júna 2027. Trestné činy, ktoré mal odsúdený spáchať, sú v Osvedčení označené v kategórii „organizovaná alebo ozbrojená krádež alebo lúpež“. Prílohou žiadosti o odovzdanie je zápisnica z 12. júla 2023 spísaná s odsúdeným, v ktorej odsúdený vyslovil súhlas s jeho odovzdaním na územie Slovenskej republiky za účelom ďalšieho výkonu trestu odňatia slobody.

17. Z vyjadrenia prokurátorky Krajskej prokuratúry Košice z 28. decembra 2023 vyplýva, že prokurátorka vyslovila nesúhlas s uznaním a výkonom cudzieho rozhodnutia, a to s poukazom na skutočnosť, že zo zabezpečených podkladov vyplýva, že odsúdený nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, čím je daný dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí. Prokurátorka vo svojom vyjadrení ďalej dodala, že v Osvedčení absentuje opis jednotlivých skutkov, pre ktoré bol odsúdený v Nemeckej spolkovej republike právoplatne odsúdený, ako aj znenie príslušných zákonných ustanovení, na základe ktorých bol vynesený rozsudok, čo môže zakladať dôvod odmietnutia uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. h) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí.

18. Z potvrdenia o štátnom občianstve zo 16. novembra 2023 vydaného Okresným úradom Košice, odborom všeobecnej vnútornej správy, oddelenia správneho, štátneho občianstva a matrik vyplýva, že odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a ako adresa jeho pobytu, ako aj posledného pobytu na území Slovenskej republiky je evidovaná adresa V., Y. G. XXXX.

19. Z odpovede obce Budkovce z 12. decembra 2023 vyplýva, že odsúdený má evidovaný trvalý pobyt

na adrese V., Y. G. XXXX, obci nie je známe, či sa zdržiava v mieste svojho trvalého pobytu, na uvedenej adrese je odsúdený na trvalý pobyt prihlásený sám, v katastrálnom území V. nie je platcom dane z nehnuteľností, správanie odsúdeného nebolo prejednávané komisiou verejného poriadku a obci nie sú známe žiadne iné skutočnosti o odsúdenom.

20. Zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Pavlovce nad Uhom z 13. decembra 2023 vyplýva, že previerkou realizovanou toho istého dňa (13. decembra 2023) bolo zistené, že na adrese trvalého pobytu odsúdeného sa nikto nenachádzal a previerkou u starostu obce Budkovce bolo zistené, že odsúdený má na adrese V., Y. G. XX rodinu, a to strýka U. U., od ktorého bolo zistené, že odsúdený okrem U. U. nemá v Y. G. žiadnu rodinu, matka odsúdeného B. M. žije v Českej republike a odsúdený v Y. G. nemá žiaden majetok.

21. Podľa § 4 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí Rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, a ak

a) odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky,

b) odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky, nemá obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, ale po výkone trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody má byť vyhostený na základe rozhodnutia vydaného v súdnom konaní alebo správnom konaní na území Slovenskej republiky, alebo

c) odsúdený sa zdržiava na území Slovenskej republiky alebo na území členského štátu a súd na základe postupu podľa § 13 vysloví súhlas s prevzatím rozhodnutia na jeho uznanie a výkon v Slovenskej republike na základe žiadosti príslušného orgánu členského štátu.

22. Podľa § 4 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí Ak sa žiada o uznanie a výkon rozhodnutia pre trestný čin, za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky a ktorý je v osvedčení o vydaní rozhodnutia (ďalej len „osvedčenie“) označený justičným orgánom štátu pôvodu priradením k jednej alebo k viacerým kategóriám trestných činov uvedených v odseku 3, súd neskúma, či ide o čin trestný podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

23. Z Osvedčenia vyplýva, že justičný orgán štátu pôvodu žiada o uznanie a výkon rozhodnutia pre trestný čin, za ktorý možno v štáte pôvodu uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej tri roky, pričom taký trestný čin priradil ku kategórii trestných činov „organizovaná alebo ozbrojená lúpež“ uvedenej v § 4 ods. 3 písm. r) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí (pozn. v Osvedčení kategória označená ako „organizovaná alebo ozbrojená krádež alebo lúpež“).

24. Z Osvedčenia v spojení s cudzím rozhodnutím ďalej vyplýva, že odsúdenému cudzím rozhodnutím nebol uložený trest vyhostenia, z čoho je možné vyvodiť, že odsúdený nemá byť po výkone uloženého trestu odňatia slobody vyhostený na územie Slovenskej republiky. Zo spisu krajského súdu je ďalej zrejmé, že súd prvého stupňa nepostupoval podľa § 13 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí, t. j. nevyslovil súhlas s prevzatím rozhodnutia na jeho uznanie a výkon v Slovenskej republike. Z uvedeného potom vyplýva, že cudzie rozhodnutie by bolo možné v Slovenskej republike uznať a vykonať len za splnenia podmienok vyplývajúcich z § 4 ods. 1 písm. a), ods. 2 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí.

25. Keďže odsúdený je občanom Slovenskej republiky a zároveň sa žiada o uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia aj pre trestný čin, ktorý je justičným orgánom štátu pôvodu priradený ku kategórii trestných činov podľa § 4 ods. 3 písm. r) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí, krajský súd bol povinný skúmať splnenie podmienky obvyklého pobytu na území Slovenskej republiky.

26. Zákon o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí pojem „obvyklý pobyt“ nedefinuje, nakoľko tento je autonómnym pojmom práva Európskej únie. Pojem „obvyklý pobyt“ preto nie je definovaný vo

vnútroštátnom práve, pretože jeho prípadná rozdielna definícia by mohla mať za následok ohrozenie jednotného výkladu a s tým spojenej jednotnej aplikácie práva Európskej únie.

27. Krajský súd v napadnutom rozsudku správne poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 2. apríla 2009 vo veci C-523/07, podľa ktorého (pozn. upravené znenie vo vzťahu k prejednávanej veci) pojmu „obvyklý pobyt“ zodpovedá miesto, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia osoby do sociálneho a rodinného prostredia, pričom na tento účel treba vziať do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť osoby, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré osoba udržiava v danom štáte. Je pritom na vnútroštátnom súde, aby určil, kde má osoba obvyklý pobyt, majú na pamäti všetky osobitné skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu.

28. Súd prvého stupňa ďalej správne poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 17. júla 2008 vo veci C-66/08, podľa ktorého je úlohou vykonávajúceho súdneho orgánu vykonať celkové posúdenie viacerých objektívnych okolností charakterizujúcich situáciu osoby, medzi ktorými sú najmä dĺžka, povaha a podmienky pobytu osoby, ako aj rodinné a hospodárske vzťahy, ktoré udržiava táto osoba s vykonávajúcim členským štátom.

29. Najvyšší súd taktiež poukazuje na správy obce Budkovce a Obvodného oddelenia Policajného zboru Pavlovce nad Uhom, z obsahu ktorých možno vyvodiť, že odsúdený na území Slovenskej republiky nemá žiadne sociálne (kontakty s inými osobami), hospodárske (výkon podnikania či pracovnej činnosti) a osobné väzby (založenie, vedenie a súžitie v domácnosti) a ani také rodinné väzby, ktoré by na území Slovenskej republiky udržiaval. Odsúdený sa na území Slovenskej republiky dlhodobo nezdržiava, nevlastní tu žiaden hnutelný a ani nehnuteľný majetok, a nestretáva sa ani s rodinnými príslušníkmi. Uvedený záver odsúdený v podstate potvrdil vo svojom odvolaní proti napadnutému rozsudku, keď uviedol, že na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt. Ďalej odsúdený potvrdil, že je od roku 2011 uväznený v Nemeckej spolkovej republike a je bezdomovec. Podľa jeho vyjadrenia mal byť v roku 2015 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a striedavo žiť v Českej republike a v Slovenskej republike na sídlisku I. v M. a následne mal byť v Nemeckej spolkovej republike zatknutý v roku 2019, avšak z takéhoto vyjadrenia odsúdeného, navyše ničím nepotvrdeného, nevyplývajú žiadne väzby na Slovenskú republiku, ktoré by nasvedčovali tomu, že by odsúdený na území Slovenskej republiky mal mať obvyklý pobyt.

30. Vyjadrenie odsúdeného v tom smere, že polovica obce V. sú jeho príbuzní, je v priamom rozpore s vyjadrením U. U., ktorý pri preverke uviedol, že odsúdený okrem neho nemá v V., Y. G. žiadnu rodinu a nepreukázané je aj tvrdenie o dvoch deťoch odsúdeného, keďže z lustrácie v Registri obyvateľov nevyplýva, že by odsúdený mal mať nejaké deti. Odsúdený navyše uviedol, že je bezdomovec.

31. Najvyšší súd ďalej poukazuje na odpis registra trestov odsúdeného, ktorý bol doposiaľ celkom 19-krát súdne trestaný, a to od roku 2008 výhradne za trestnú činnosť páchanú mimo územia Slovenskej republiky (Okresný soud Sokolov, 30. júna 2009, AG Wunsiedel, 18. november 2009, Okresní soud Sokolov, 14. január 2010, Amtsgericht, Hof, 26. január 2011, AG Regensburg, 17. október 2011, LG Coburg, 7. december 2012, Okresní soud Sokolov, 28. marec 2018 a LG Coburg, 13. júl 2020), z čoho je podporne tiež možné vyvodiť, že odsúdený sa dlhoročne zdržiaval mimo územia Slovenskej republiky, t. j. na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt.

32. Na základe uvedeného potom možno konštatovať, že krajský súd dospel k správnejmu záveru, že odsúdený nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, ktorý by bol miestom, kde má mať dotknutá osoba ťažisko svojho života a svojich záujmov, a to s ohľadom na svoj rodinný, pracovný či sociálny život.

33. Pri skúmaní skutočnej existencie obvyklého pobytu odsúdeného na území Slovenskej republiky najvyšší súd zohľadnil aj účel rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o

uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody na účely ich výkonu v Európskej únii, ktorým je uľahčenie sociálnej nápravy odsúdeného a jeho úspešné začlenenie do spoločnosti, pričom z podkladov zabezpečených krajským súdom možno vyvodiť, že odsúdený nemá k územiu Slovenskej republiky žiadne väzby, ktoré by uvedený účel mohli napomôcť dosiahnuť.

34. Podľa § 16 ods. 1 písm. f) zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí Súd rozhodne o odmietnutí uznania a výkonu rozhodnutia, ak

f) nie je splnená podmienka uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 4 ods. 1.

35. Dôvody taxatívne uvedené v odseku 1 § 16 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí sú formulované obligatórne tým spôsobom, že existencia hoci aj jedného dôvodu pre odmietnutie (a tým skôr viacerých dôvodov súčasne) vyjadruje nevyhnutnosť odmietnutia uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia, bez ohľadu na ďalšie okolnosti prípadu alebo osobné pomery odsúdeného, ktoré by inak aj eventuálne mohli vyznievať v prospech uznania a výkonu daného rozhodnutia v Slovenskej republike, pre posúdenie ktorých však zákonodarcu nedáva súdu priestor. Obligatórnosť dôvodov vyplýva z dikcie tohto ustanovenia „Súd rozhodne o odmietnutí ...ak ...“. Vôľa zákonodarcu upraviť dôvody odmietnutia týmto obligatórnym spôsobom je pritom zrejmá i z toho, že následne v odseku 2 ustanovenia § 16 cit. zákona je upravený fakultatívny dôvod pre odmietnutie uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia, t. j. prípad kedy „súd môže rozhodnúť o odmietnutí ...“, čím je stanovená v danom konkrétnom prípade možnosť (ako opak povinnosti) odmietnuť uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia. Pokiaľ teda zákon rozlišuje medzi obligatónnymi a fakultatívnymi podmienkami pre konkrétne rozhodnutie súdu, i súd ako orgán aplikácie práva je povinný tieto podmienky diferencovať. Napokon na uvedené ustanovenie nadväzuje § 17 ods. 1 cit. zákona, ktorý v jeho prvej vete stanovuje, že „ak nie je dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16, súd rozhodne o uznaní takého rozhodnutia a súčasne rozhodne, že sa také rozhodnutie vykoná“, čím je dostatočne zrozumiteľne vyjadrené, že rozhodnutie o uznaní cudzieho rozhodnutia je výlučne výsledkom zistenia absencie dôvodov pre jeho odmietnutie. V prípade existencie niektorého z dôvodov pre odmietnutie uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia je tak jedinou procesnou alternatívnou pre súd pri posudzovaní tzv. osvedčenia štátu pôvodu podľa zákona č. 549/2011 Z. z., ktorý predstavuje osobitnú formu návrhu na uznanie a výkon cudzozemského rozhodnutia, rozhodnutie o jeho odmietnutí (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. januára 2021, sp. zn. 3Urto/7/2020).

36. Keďže odsúdený na území Slovenskej republiky nemá obvyklý pobyt, krajský súd správne uviedol, že na uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia nie je splnená podmienka podľa § 4 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone cudzích rozhodnutí, a teda správne rozhodol o odmietnutí uznania a výkonu cudzieho rozhodnutia s poukazom na § 16 ods. 1 písm. f) cit. zákona.

37. Krajský súd tiež dodržal postup podľa § 16 ods. 3 cit. zákona, podľa ktorého Ak je daný dôvod na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa odseku 1 písm. a), f), g), h), j), l) a odseku 2, súd pred prijatím takého rozhodnutia požiada justičný orgán štátu pôvodu o stanovisko, a ak je to potrebné aj o bezodkladné zaslanie dodatočných informácií nevyhnutných na svoje rozhodnutie. Súd môže požiadať justičný orgán štátu pôvodu o stanovisko aj v prípade, ak ide o iný dôvod odmietnutia podľa odseku 1.

38. Súd prvého stupňa požiadal 3. januára 2024 justičný orgán štátu pôvodu (Štátne zastupiteľstvo Coburg) o zaslanie stanoviska, či s ohľadom na nesúhlasné vyjadrenie Krajskej prokuratúry Košice k uznaniu a výkonu cudzieho rozhodnutia a s ohľadom na zistenie, že odsúdený nemá na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt, trvá na uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, respektíve, či berie Osvedčenie späť, pričom zaslanie stanoviska urgoval 14. februára 2024, avšak justičný orgán štátu pôvodu na žiadosť a ani na urgenciu nereagoval.

39. K žiadosti odsúdeného o ustanovenie obhajcu v prejednávanej veci, ktorá bola súčasťou vyjadrenia odsúdeného zo 17. februára 2024 doručeného krajskému súdu 21. februára 2024, na ktorú krajský súd nereagoval, najvyšší súd uvádza, že konanie o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia má zo zákona špecifický charakter a súd o posudzovanej otázke rozhoduje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

odsúdeného a jeho obhajcu. Pretože ide o neverejné a písomné konanie, na tomto konaní sa odsúdený nezúčastňuje osobne, ani prostredníctvom obhajcu. Keďže nejde o konanie vo veci samej, súd otázku viny, či prípadnej neviny neskúma (ani nesmie skúmať), odsúdenému sa neposkytuje ochrana zodpovedajúca postaveniu obvineného v konaní, neposkytuje sa mu ani právo na výsluch či vyjadrenie a ani právo byť zastúpený obhajcom (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015, sp. zn. 4Urto/1/2015). Z uvedených dôvodov preto nebolo potrebné, aby krajský súd žiadosti odsúdeného o ustanovenie obhajcu vyhovel, každopádne však na žiadosť odsúdeného mal reagovať a svoj postup vysvetliť.

40. Keďže odvolanie odsúdeného proti napadnutému rozsudku nebolo dôvodné, najvyšší súd ho podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku týmto uznesením zamietol.

41. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.